

Załącznik nr 1  
do Uchwały Nr XXXIV/395/09  
Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego  
z dnia 22 grudnia 2009 r.

**Program współpracy Województwa Zachodniopomorskiego z organizacjami  
pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego  
na rok 2010**

**Wstęp**

Jednym z podstawowych zadań samorządu województwa jest budowanie programu rozwoju regionu i jego realizacja. Narzędziem służącym do realizacji tych zadań jest Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego wraz z wojewódzkimi programami. Dokumenty te określają zasadnicze kierunki oraz metody działania pozwalające na zwiększenie tempa rozwoju województwa. W oparciu o nie Samorząd Województwa Zachodniopomorskiego podejmuje działania na rzecz społeczności województwa. Działania te mają na celu rozwiązywanie problemów o charakterze społeczno-gospodarczym oraz zaspokajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców regionu. Samorząd Województwa realizuje swoje zadania również poprzez kształtowanie rozwoju społeczności lokalnych.

Funkcje te Województwo realizuje we współpracy z organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, skupiającymi aktywnych i wrażliwych na sprawy społeczne obywateli danego środowiska, na podstawie uchwalanego corocznie Programu współpracy Województwa Zachodniopomorskiego z organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.

**Analiza współpracy Województwa Zachodniopomorskiego z organizacjami pozarządowymi  
i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w latach 2008 - 2009**

W roku 2008 i 2009 otwarte konkursy ofert ogłaszane były w następujących wydziałach Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego:

- 1) Wydział Infrastruktury i Transportu,
- 2) Wydział Rolnictwa i Ochrony Środowiska,
- 3) Wydział Kultury, Edukacji i Sportu,
- 4) Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej,
- 5) Wydział Zdrowia,
- 6) Wydział Turystyki, Gospodarki i Promocji,
- 7) Biuro Spraw Obronnych i Bezpieczeństwa Publicznego,
- 8) Wydział Współpracy Społecznej.

Zmalała ilość podmiotów starających się o dotacje – z 422 w roku 2008 do 358 w roku 2009. Niektóre z podmiotów realizują więcej niż jedno zadanie przystępując do kilku konkursów. Wnioskowana kwota dotacji wzrosła w roku 2008 wynosiła 11 148 084,24 zł, a w roku 2009 –

10 367 401,00 zł. Potrzeby wnioskodawców zostały zrealizowane w ponad 50 %. W roku 2008 przyznano 5 150 657,31 zł na wspieranie realizacji zadań publicznych, a w roku 2009 – 5 264 790,00 zł. Podmioty programu dysponowały ponad dwukrotnie większym wkładem własnym niż otrzymana kwota dotacji. W roku 2008 stosunek ten wynosił 216% a w 2009 – 197%.

Konkursy ogłaszane były w trybie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Ponadto w 2008 roku niektóre konkursy ogłaszano w trybie określonym w uchwale Nr XVII /197/04 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 25 października 2004 r. w sprawie zasad udzielania dotacji na cele publiczne. Zadania powierzane były na podstawie przepisów zawartych w niżej wymienionych aktach normatywnych:

- 1) § 2 uchwały Nr XXXII/379/06 z dnia 18 września 2006 roku Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego w sprawie przyjęcia Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Uzależnieniom na lata 2006 – 2015;
- 2) art. 9 ust. 3 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- 3) art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- 4) art. 6 ust. 6 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- 5) art. 11 ust 1 pkt 4 i ust 2 pkt 5 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 o samorządzie województwa;
- 6) uchwała 1224/09 ZWZ z 3 IX 09 w sprawie udzielenia dotacji na wspieranie realizacji zadań publicznych w zakresie edukacji ekologicznej w 2009;
- 7) Strategia rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020;
- 8) Program współpracy Województwa Zachodniopomorskiego z organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na dany rok;
- 9) Program Ochrony Środowiska Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2008-2011 z uwzględnieniem perspektyw 2012-2015;
- 10) Uchwała nr 435/09 z 6 IV 09 - promocja świadomości morskiej.

Najwięcej środków na powierzanie i wspieranie zadań Województwa realizowanych przez podmioty Programu zapisanych było w dziale 926 – kultura fizyczna i sport – odpowiednio 2 965 550,00 zł i 3 255 000,00 zł oraz 852 – pomoc społeczna – 961 772,00 zł i 1 015 390,00 zł, a także w dziale 851 – ochrona zdrowia – 625 091,00 zł i 490 000 zł.

Konkursami objęto zdecydowaną większość zadań publicznych wymienionych w ustawie. Do zagospodarowania pozostają następujące obszary, wynikające z danych zebranych za 2008 rok (w roku 2009 nie wskazano obszarów do zagospodarowania):

- 1) upowszechnianie i ochrona praw kobiet oraz działalność na rzecz równych praw kobiet i mężczyzn;
- 2) ratownictwo i ochrona ludności;
- 3) upowszechnianie i ochrona praw konsumentów;
- 4) promocja i organizacja wolontariatu;

oraz, jak wynika z ankiety przeprowadzonej w samorządach lokalnych: działania na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami.

Szczegółowe dane obrazujące w ujęciu liczbowym powyższą analizę zawiera Załącznik do Programu Współpracy Województwa Zachodniopomorskiego z organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2009. Analiza ta posłużyła do skonstruowania niniejszego Programu.

## **Postanowienia ogólne**

### **§ 1**

Ileć w Programie jest mowa o:

- 1) **ustawie** – rozumie się przez to ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 z późniejszymi zmianami);
- 2) **Województwie** – rozumie się przez to samorząd województwa zachodniopomorskiego;
- 3) **województwie** – rozumie się przez to województwo zachodniopomorskie;
- 4) **Zarządzie Województwa** – rozumie się przez to Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego;
- 5) **Urzędzie** – rozumie się przez to Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego;
- 6) **podmiotach Programu** – rozumie się przez to organizacje pozarządowe oraz inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy;
- 7) **dotacji** – rozumie się przez to dotację w rozumieniu art. 131 ust. 1 i 2 oraz 176 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.);
- 8) **konkursie** – rozumie się przez to otwarty konkurs ofert, o którym mowa w art. 11, ust. 2 ustawy;
- 9) **zadaniu publicznym** – rozumie się przez to zadania określone w art. 4 ustawy.

## **Obszary współpracy**

### **§ 2**

Współpraca Województwa z podmiotami Programu dotyczy zadań określonych w art. 4 ustawy, a w szczególności zadań o zasięgu regionalnym, w dziedzinie:

- 1) pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób;
- 2) podtrzymywania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej;
- 3) działalności na rzecz mniejszości narodowych;
- 4) ochrony, profilaktyki i promocji zdrowia;
- 5) działań na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych, w tym psychicznie;
- 6) promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy;
- 7) upowszechniania i ochrony praw kobiet oraz działalność na rzecz równych praw kobiet i mężczyzn;
- 8) działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości;

- 9) działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych;
- 10) nauki, edukacji, oświaty i wychowania;
- 11) krajoznawstwa oraz wypoczynku dzieci i młodzieży;
- 12) kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji;
- 13) upowszechniania kultury fizycznej i sportu;
- 14) ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego;
- 15) porządku i bezpieczeństwa publicznego oraz przeciwdziałania patologiom społecznym;
- 16) upowszechniania i ochrony wolności oraz praw człowieka, swobód obywatelskich i międzynarodowego prawa humanitarnego, a także działań wspomagających rozwój demokracji;
- 17) ratownictwa i pierwszej pomocy;
- 18) edukacji z zakresu bezpiecznych zachowań w sytuacjach klęsk i katastrof;
- 19) ochrony ludności;
- 20) upowszechniania i ochrony praw konsumentów;
- 21) działań na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami;
- 22) promocji i organizacji wolontariatu;
- 23) działalności wspomagającej technicznie, szkoleniowo, informacyjnie lub finansowo organizacje pozarządowe oraz podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego.

### **Kierunki współpracy**

#### **§ 3**

1. Województwo przyjmuje, że realizacja niektórych zadań regionalnych powinna dokonywać się przez współpracę z podmiotami Programu, które w związku z tym będą otrzymywały na ich realizację pomoc, w tym także finansową.
2. Współpraca Województwa z podmiotami Programu wynika ze „Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020”.
3. Strategicznym celem współpracy jest objęcie nią możliwie najszerszych obszarów aktywności obywatelskiej w społeczności województwa.

### **Formy współpracy**

#### **§ 4**

1. Współpraca Województwa z podmiotami Programu może przyjmować następujące formy:
  - 1) powierzania podmiotom Programu realizacji zadań publicznych na zasadach określonych w ustawie;
  - 2) wspierania realizacji zadań publicznych przez podmioty Programu;
  - 3) wzajemnego informowania się o planowanych kierunkach działalności i współdziałania w celu zharmonizowania tych kierunków;

- 4) konsultowania z podmiotami Programu, odpowiednio do zakresu ich działania, projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych podmiotów;
  - 5) organizowania spotkań, konferencji i szkoleń w zakresie dotyczącym współpracy z podmiotami Programu oraz ich działalności,
  - 6) wspieranie realizacji postanowień Zachodniopomorskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego powołanej Uchwałą Nr 847/09 Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 22 czerwca 2009 r.
2. Województwo może udzielać podmiotom Programu pomocy, w szczególności w postaci:
- 1) promocji działalności organizacji pozarządowych, zwłaszcza na własnej stronie internetowej i w środkach masowego przekazu;
  - 2) pomocy w nawiązywaniu kontaktów i współpracy organizacji pozarządowych w skali regionalnej, ponadregionalnej i międzynarodowej;
  - 3) stwarzania możliwości udziału w realizowanych działaniach programowych, w tym w szkoleniach i konferencjach, a także udziału w zespołach doradczych i inicjatywnych;
  - 4) informowania o potencjalnych źródłach finansowania i zasadach udzielania dotacji;
  - 5) współdziałania w pozyskiwaniu środków finansowych z innych źródeł niż budżet Województwa;
  - 6) zapewniania udziału przedstawicieli podmiotów Programu, odpowiednio do zakresu ich działania, w powoływanych radach, zespołach, komisjach opiniotwórczych.

## **Zasady współpracy**

### **§ 5**

Współpraca Województwa z podmiotami Programu odbywać się będzie na zasadach:

- 1) partnerstwa – podmioty Programu, na zasadach i w formie określonej w ustawie oraz zgodnie z trybem wynikającym z odrębnych przepisów, uczestniczą w identyfikowaniu i definiowaniu problemów społecznych, wypracowywaniu sposobów ich rozwiązywania oraz wykonywaniu zadań publicznych;
- 2) pomocniczości i suwerenności stron – organy Województwa, respektując odrębność i suwerenność zorganizowanych wspólnot obywateli, uznają ich prawo do samodzielnego definiowania i rozwiązywania problemów, w tym należących także do sfery zadań publicznych i w takim zakresie współpracują z podmiotami Programu, a także wspierają ich działalność oraz umożliwiają realizację zadań publicznych na zasadach i w formie określonej w ustawie;
- 3) efektywności - Województwo, przy zlecaniu podmiotom Programu zadań publicznych, dokonuje wyboru najefektywniejszego sposobu wykorzystania środków publicznych przestrzegając zasad uczciwej konkurencji oraz, z zachowaniem wymogów wynikających z ustawy o finansach publicznych, wykorzystuje współpracę z podmiotami Programu do efektywnej realizacji zadań społeczno – gospodarczych;
- 4) jawności podejmowanych działań - organy Województwa udostępniają współpracującym z nimi podmiotom Programu informacje o zamiarach i celach realizowanych zadań publicznych, w których możliwa jest współpraca z tymi podmiotami;

- 5) legalności - wszelkie działania organów Województwa oraz podmiotów Programu odbywają się w granicach i na podstawie przepisów prawa.

### **Priorytety w realizacji zadań publicznych**

#### **§ 6**

Priorytetowe zadania Województwa w roku 2010 we współpracy z podmiotami Programu w ujęciu nie gradacyjnym, nieodzwierciedlającym i niesugerującym ważności do realizacji:

- 1) ochrona, profilaktyka i promocja zdrowia;
  - a) wspieranie opieki hospicyjnej w województwie,
  - b) wspieranie prewencji w zakresie chorób przewlekłych,
  - c) wspieranie postępowania terapeutycznego w zakresie szczególnych obszarów zagrożenia zdrowotnego,
  - d) promocja zdrowia psychicznego,
  - e) promocja działań lokalnych w zakresie realizacji narodowych programów dotyczących profilaktyki, promocji i ochrony zdrowia;
- 2) promowanie zdrowego stylu życia wśród młodzieży;
- 3) wspieranie obszaru ratownictwa i pierwszej pomocy, w szczególności:
  - a) działań w zakresie ratowania życia i zdrowia ludzkiego na wodzie, w powietrzu i na lądzie,
  - b) inicjatyw i działań mających na celu rozwój krwiodawstwa i krwiolecznictwa,
  - c) inicjatyw mających na celu doskonalenie umiejętności w zakresie udzielania pierwszej pomocy,
  - d) zadań dotyczących wdrażania strategii zapobiegania wypadkom i urazom.
- 4) przeciwdziałanie przemocy w rodzinie;
- 5) przeciwdziałanie i łagodzenie negatywnych skutków marginalizacji grup społecznych;
- 6) pomoc rodzinom w prawidłowym wypełnianiu ich ról społecznych;
- 7) socjoterapeutyczne wsparcie dzieci z rodzin dysfunkcyjnych;
- 8) rehabilitacja osób niepełnosprawnych;
- 9) aktywizacja społeczna osób starszych;
- 10) wspieranie aktywizacji społeczno-zawodowej;
- 11) wspieranie osób i rodzin znajdujących się w grupie ryzyka wystąpienia problemów związanych z uzależnieniami m.in. przeciwdziałanie alkoholizmowi i zwalczanie narkomanii;
- 12) budowa więzi strukturalnych między sferą gospodarki i nauki, wspieranie współpracy w zakresie innowacyjności
- 13) wspomaganie rozwoju gospodarczego i rozwoju przedsiębiorczości w zakresie:
  - a) organizacji targów, wystaw i innych imprez służących promocji rzemiosła, małych i średnich przedsiębiorstw;
  - b) promocji przedsiębiorczości wśród młodzieży;
  - c) aktywizacji społeczno - gospodarczej kobiet;
  - d) promocji walorów turystycznych województwa na rynku krajowym i zagranicznym;
  - e) promocji wykorzystywania odnawialnych źródeł energii;

- f) promocji i organizacji krajowych i zagranicznych targów, wystaw, konferencji i innych imprez z dziedziny rolnictwa;
  - g) tworzenia w powiatach punktów konsultacyjnych dla organizacji pozarządowych;
- 14) promocja zatrudnienia i rozwój zasobów ludzkich;
- a) aktywizacja młodzieży;
  - b) prowadzenie szkoleń zwiększających szanse na zatrudnienie osób pozostających bez pracy;
  - c) wspieranie reintegracji zawodowej i społecznej w rozumieniu przepisów ustawy o zatrudnianiu;
- 15) wspieranie wydarzeń i imprez promujących województwo;
- 16) krajoznawstwo i turystyka kwalifikowana z uwzględnieniem środowiska dzieci i młodzieży;
- 17) wspieranie kultury i sztuki oraz ochrona dóbr kultury i tradycji w zakresie:
- a) organizacji spektakularnych wydarzeń kulturalnych mających na celu promocję Województwa jako mecenasa kultury w kraju i na świecie;
  - b) organizacji festiwali, konferencji, konkursów, kursów, plenerów, przeglądów, seminariów, warsztatów, wystaw oraz innych wydarzeń kulturalnych i artystycznych mających istotne znaczenie dla kultury województwa;
  - c) ochrony i propagowania kultury mniejszości narodowych;
  - d) wspieranie i promowanie twórczości osób niepełnosprawnych;
  - e) wydawnictw niekomercyjnych, niskonakładowych (książki, czasopisma, periodyki, opracowania dydaktyczne, informacyjne, badawcze, przekłady literatury w postaci drukowanej oraz z zastosowaniem innych technik zapisu obrazu i dźwięku);
  - f) tworzenia regionalnej kolekcji sztuki współczesnej oraz programów ochrony i promocji współczesnej twórczości artystycznej;
- 18) upowszechnianie kultury fizycznej i sportu w zakresie:
- a) prowadzenia interdyscyplinarnego wojewódzkiego systemu współzawodnictwa sportowego w sporcie szkolnym i powszechnym;
  - b) prowadzenia interdyscyplinarnego wojewódzkiego systemu współzawodnictwa sportowego w sporcie młodzieżowym;
  - c) upowszechniania sportu w środowisku akademickim;
  - d) upowszechniania sportu w środowisku wiejskim;
  - e) upowszechniania sportu w środowisku osób niepełnosprawnych;
  - f) interdyscyplinarnych szkoleń utalentowanych sportowo dzieci i młodzieży;
  - g) udziału województwa w interdyscyplinarnym ogólnopolskim systemie współzawodnictwa w sporcie młodzieżowym;
  - h) propagowania idei olimpijskiej wśród mieszkańców województwa, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży;
  - i) zbiorowego ubezpieczania wszystkich organizacji i imprez sportowych w województwie od następstw nieszczęśliwych wypadków;
  - j) promocji kultury fizycznej i sportu wśród mieszkańców województwa i promocji województwa poprzez sport;

- k) doskonalenia kadry szkoleniowej i organizatorskiej w kulturze fizycznej i sporcie;
- 19) działanie na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami w zakresie:
  - a) popularyzowania wiedzy o województwie w krajach członkowskich Unii Europejskiej;
  - b) upowszechniania wiedzy o Unii Europejskiej w województwie;
  - c) propagowanie współpracy i wymiany młodzieży w Regionie Morza Bałtyckiego;
  - d) propagowanie współpracy i wymiany doświadczeń w Regionie Morza Bałtyckiego pomiędzy organizacjami wspierającymi rozwój przedsiębiorczości i aktywności kobiet;
- 20) budowa i rozwój społeczeństwa obywatelskiego, w tym również:
  - a) podejmowanie działań na rzecz wspierania sektora pozarządowego;
  - b) promowanie dialogu obywatelskiego;
  - c) działania na rzecz pobudzania aktywności młodzieży defaworyzowanej;
  - d) promowanie wiedzy o samorządzie i samorządności wśród młodzieży;
  - e) rozwijanie systemu informacji młodzieżowej w województwie;
  - f) promowanie różnych form edukacji nieformalnej;
  - g) wspieranie partnerstw lokalnych na terenach wiejskich.

### **Zasady i tryb przyznawania dotacji podmiotom Programu**

#### **§ 7**

1. Województwo może przekazać podmiotowi Programu do realizacji zadanie własne bądź wspierać realizację zadania publicznego przez podmioty Programu przeznaczając na ten cel środki finansowe.
2. Zarząd Województwa ogłasza konkurs na realizację bądź wspieranie zadań publicznych według priorytetów przyjętych do realizacji w roku 2010.
3. Wysokość środków budżetowych na realizację zadań Programu określa uchwała budżetowa Województwa na rok 2010.
4. Przekazanie środków na realizację danego zadania odbywa się na podstawie umowy zawartej pomiędzy Zarządem Województwa a podmiotem Programu, przyjmującym jego wykonanie.
5. Wzory dokumentów związanych z realizacją Programu określa Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 grudnia 2005 r. w sprawie wzoru oferty realizacji zadania publicznego, ramowego wzoru umowy o wykonanie zadania publicznego i wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania (Dz.U. 2005 nr 264 poz. 2207).
6. Powierzenie oraz wspieranie zadań, o których mowa w ust. 1, może nastąpić na zasadach i w trybie ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym (Dz. U. Nr 169, poz. 1420).
7. Powierzenie realizacji zadania publicznego może nastąpić także poprzez zakup usług na podstawie przepisów o zamówieniach publicznych.
8. Dotacja przyznana na realizację zadania publicznego nie może być wykorzystana na:
  - 1) remonty budynków, chyba że zadanie tego dotyczy;
  - 2) zadania i zakupy inwestycyjne, chyba że istnieje społeczne uzasadnienie takiego



wykorzystania środków (w szczególności na zadania związane z bezpieczeństwem publicznym, a także ratownictwem i ochroną ludności);

3) zakupy gruntów;

4) działalność gospodarczą;

5) pokrycie kosztów utrzymania biura podmiotów Programu, wykraczające poza zakres realizacji zleconego zadania;

6) działalność polityczną.

## **§ 8**

Realizację Programu ze strony Zarządu Województwa koordynują Wydział Współpracy Społecznej pod względem merytorycznym oraz wydziały Urzędu Marszałkowskiego odpowiedzialne za wspieranie organizacji pozarządowych w ramach otwartych konkursów ofert.